

2.7. B - võõrkeel

2.7.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli B-võõrkeele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab keeleoskuse taseme, mis võimaldab tal igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

B võõrkeelte nädalatundide jaotumine klassiti:

II kooliaste

6. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt.

III kooliaste

7. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt

8. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt

9. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt

2.7.2. Õppeaine kirjeldus

B-võõrkeele kui teise omandatava võõrkeele õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, tagab juurdepääsu teadmiskäigale ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks, toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas. Oluline on erinevate keelte üksteist toetav ja väärtustav õpetamine, aga eriti seoste nägemine A-võõrkeelega.

A-võõrkeelt õppides saadud õpikogemus ja omandatud õpioskused toetavad B-võõrkeele õppimist. Samuti arvestatakse teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste õppeainete kaudu.

Võõrkeele kui õppeaine ja suhtlusvahendi omandamine on tegevus, mis nõuab õppijalt pikaajalist pingutust ning aktiivset osalust. Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks. Võõrkeeleõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele

KEHTESTATUD

Türi Põhikooli direktori

18.09.2020 käskkirjaga nr 12

eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte. Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm).

Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste. Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu. Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujuneb suhtluspädevus.

Kõigis kooliastmes ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest. Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Kõigis kooliastmes on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne). Suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Motivatsiooni suurendamiseks on soovitatav aidata leida kirjasõpru ning korraldada õppereise, õpilasvahetusi ja kohtumisi õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega.

Kõigis kooliastmes on oluline õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija iga edusammu. Õppimist toetab kujundav hindamine. Igal õppeperioodil peab õpilane saama tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis. Tunnustama peab ka tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse õppeprotsessis normaalse õppimise osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.

Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse õppes ka enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi.

II kooliastmes hinnatakse õppe alguses põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust, jõudes õppe edenedes kõigi osaoskuste hindamiseni. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt. Hinnates kasutatakse hindeid ning suulisi või kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud.

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Soovitatav on kasutada ülesandeid, mis

hõlmavad erinevaid osaoskusi (nt projektitööd, iseseisev lugemine jmt). Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, on soovitatav III kooliastmes teha mitte rohkem kui 4 õppeaastas.

VEENE KEEL

6. klassi ainekava (B- võõrkeel/ vene keel)

1. Õpitulemused

6.klassi lõpetaja

1. tunneb õpitava keele tähemärke, tekstis loeb sõnu, fraase, lauseid õpitud sõnavara ulatuses;
2. kuulamisel tunneb aeglaselt kõnes ära õpitud sõnad, fraasid, saab aru lühematest lausetest. Reageerib adekvaatselt pöördumisele, korraldusele, küsimusele;
3. rääkimisel kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid vastamaks lihtsatele küsimustele, pöördumistele, oskab koostada samalaadseid küsimusi;
4. oskab kirjutada õpitava keele kirjatähtedega ära kirja, koostada lühikesi lauseid õpitud mallide järgi;
5. on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist (vene tähestik, nimede kasutamise eripärad);
6. rakendab õpetaja juhendamisel varemõpitud õpistrateegiaid ja – oskusi (oskab kasutada õpikut, sõnastikku);
7. hindab koostöös õpetaja ja kaaslastega oma saavutusi,
8. oskab töötada iseseisvalt, paaris, rühmas.

2. Õppesisu

Mina ja teised – enese ja kaaslaste tutvustus, vanus, välimuse kirjeldus, riietus, ühised tegevused, enesetunne

Kodu ja lähiümbrus – pereliikmed, sugulased, kodu asukoht, ruumid, sisustus.

Kodukoht Eesti – riik, pealinn, aastaajad, ilm.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö – lihtsamad tegevused kodus ja koolis ning sellega seonduv – kodutarbed/sisustus, õppeained, õppetarbed.

Vaba aeg – lemmiktegevused ja erinevad eelistused.

3. Õppetegevused

6. klassis õpetatakse/arendatakse venekeelset kuulamist, lugemist, kõnelemist (oluline on hääldus) ja kirjutamist.

- Suheldakse nii õpitavas võõrkeeles kui ka emakeeles

- Kasutatakse eakohaseid töövõtteid. Toimub põhisõnavara omandamine ja kinnistamine õppesisu kaudu.

Kuulamisel sõnade, fraaside, lausete, vastuste leidmine, sobitamine, piltide ja tekstilõikude järjestamine, küsimustele vastuste leidmine.

Loetakse häälega lihtsaid tavatekste, dialooge. Vastatakse küsimustele, täidetakse erinevaid sobitusülesandeid.

Suulist suhtlemisoskust/rääkimist arendatakse paaris -ja rühmatöoga, rollimängudega jms.

Kirjutamisoskuse arendamiseks õpitakse kirjutama vene tähemärke, tehakse ära kirja, mudelkirjutamist.

- Suunatakse kasutama kakskeelseid õpikusõnastikke

- Õpitakse mõistma ja arvestama kultuurierinevusi

- Õpetaja hinnang ja analüüs suunab õpilast pöörama tähelepanu oma tugevatele ja nõrkadele külgedele õpioskuste arendamisel.

Üldpädevusi kujundatakse rühmatöodes, rollimängudes, erinevate tööülesannete kaudu.

- Lõiminguga toetatakse kooskõla eri ainete vahel, aine sisu seotakse varemõpituga, läbivate teemadega.

4. Hindamine

Hinnatakse kuulatud tekstist arusaamist, suulist väljendusoskust. Edaspidi ka tähestiku tundmist, lugemisoskust, teksti mõistmist ja kirjutamisoskust.

Kasutatakse sõnalisi hinnanguid ning pannakse hindmeid.

Hindamisel oluline positiivse tulemuse hindamine ja tagasiside

7. klassi ainekava B-võõrkeeles (vene keel), 3 tundi nädalas, 105 tundi aastas.

I. Õpitulemused

7. klassi õpilane

Keelepädevus

1. Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest.
2. Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo.
3. Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust.
4. Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest, oskab täita lihtsat küsimustikku.

Väärtushinnangud ja hoiakud

1. Teadvustab õpitavat keelt kõnelevate riikide ja oma maa kultuuri sarnasusi ja erinevusi.
2. Suhtub võõrkeele õppimisse positiivselt.
3. Teeb tutvust slaavi keeli kõnelevate maade kultuurilise taustaga.

Õpioskused

1. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhustest.
2. Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat küsimustikku.
3. Töötab iseseisvalt, õpetaja juhendamisel paaris ja rühmas.

II Õppesisu

„Mina ja teised“

Välimus, iseloom, võimed, riietus; inimestevahelised suhted, viisakas käitumine

„Kodu ja lähiümbrus“

Kodu, elukoht (korter, maja, sisustus jms).

Sündmused ja tähtpäevad peres, kodukohas. Pereliikmete tööd ja tegemised.

„Kodukoht Eesti“

Eesti lühikirjeldus, põhilised sümbolid, tähtpäevad ja kultuuritavad. Vaatamisväärsused

„Riigid ja nende kultuur“

Õpitava keele riigi sümboolika, põhilised tähtpäevad, kombed. Saavutused ja sündmused ajaloo ja kultuurivaldkonnas. Eesti naaberriigid, rahvused, keeled

„Igapäeva elu. Õppimine ja töö“

Tuntumad ametid. Lihtsamad tööd ja tegemised. Sisseostud. Toiduained. Kool ja klass, tunniplaan, koolivaheaja vaba aeg

„Vaba aeg“

Vaba aja veetmise viisid. Huvid. Sport. Päevakava

III Õpitegevused

7. klassis on õpetaja toeks õpilaste võõrkeeles suhtlemisel. Õpilaste iseseisvalt töötamise osakaal suureneb. Võrdselt pööratakse tähelepanu osaoskuste arendamisele läbi loovate tegevuste. Tegeldakse õigekirjaoskuse arendamisega.

Sõnavara arendatakse läbi õppesisu. Õpilast suunatakse kasutama aktiivsemalt erinevaid sõnastikke ja muid infoallikaid nii paber kandjal kui kasutades IKT vahendeid ning erinevaid digikeskkondi, näiteks veebiviktoriinid ja mängud.

Lugemisoskuste arendamiseks loevad õpilased lühemaid tekste. Tekstist arusaamist kontrollitakse lugemisülesannetega näiteks lausete lõpetamine teksti põhjal, info otsimine tekstist. Õpetaja suunamisel hakkavad õpilased vaatama õpitavas keeles filme, saateid.

Suhtlemisoskuse kujunemisel muutub tähtsaks situatsioonide ja olukordade lahendamine õpitavaid keelestruktuure kasutades. Suhtluskeeleks on õpitav keel. Etteantud mudelid asenduvad vahel õpilasepoolsete loovate lahendustega. Arendatakse jutustamisoskust (endast jutustamine eeskuju järgi) ja elulistes olukordades käitumist (näiteks suhtlemine sõbraga, palve esitamine).

Kirjutamisoskuse arendamisel on tähtsal kohal oma arvamuse avaldamine või mingi olukorra kirjeldamine. Õpilased kasutavad suhteliselt lihtsaid lausekonstruktsioone.

Õpilastes arendatakse esinemisjulgust ja -oskust läbi paaris- ja rühmatööde esitlemise, luuletuste esitamise, eluliste olukordade läbimängimise, näitemängude esitamise kaudu.

Üldpädevuste arendamine toimub erinevate töövõtetega tunnis ja koduste ülesannete kaudu, väljaspool õppetundi (näitustel, muuseumis, kohtumistel). Õpilased õpivad oma töid kavandama ja hindama. Enesehindamise oskuste arendamiseks kasutatakse paaristööd, eneseanalüüsi.

IV Hindamine

Õppeaasta alguses tutvustatakse õpilastele õpetaja poolt välja töötatud hindamispõhimõtteid.

Igal trimestril annab õpetaja tagasisidet kõikide osaoskuste kohta eraldi nii hindega kui kujundavalt.

Kokkuvõttev hinne kujuneb osaoskuste hinnetest. Õppeaasta jooksul toimub vähemalt 3 mitut osaoskust hõlmavat suuremat tööd, mille tulemusi analüüsitakse ja antakse tagasisidet õpilase arengu kohta.

Kujundav hindamine toimub läbi õpitegevuste koostöös õpetaja ja kaasõpilastega.

8. klassi ainekava B-võõrkeeles, 3 tundi nädalas, 105 tundi aastas.

I. Õpitulemused.

8. klassi õpilane

Keelepädevus

1. Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavalt teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.
2. Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest.
3. Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.
4. Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid

Väärtushinnangud ja hoiakud

1. Mõistab, et õpe laiendab kultuurilist silmaringi, tagab juurdepääsu teadmiskallikale, loob eeldused vahetuks suhtlemiseks, toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas.
2. arendab oskust end täpselt väljendada, osaleb aktiivselt õppes
3. mõistab, et keeleline korrektsus kujuneb pikaajalise töö tulemusena õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õppija huvidele;
- 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö, projektõpe) kasutamine;
- 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamise protsessis;
- 5) õppematerjalide avatus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

Õpioskused

1. Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi.
2. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse, e-kiri); koostab lühisõnumeid.
3. oskab väljendada ja põhjendada oma arvamust.
4. kasutab info leidmiseks internetti, kasutab lisaks paberkandjale ka e-sõnastikku.
5. Töötab iseseisvalt, õpetaja juhendamisel paaris ja rühmas.

II Õppesisu

„Mina ja teised“

Vestlus, suhtlemine, milline on hea suhtleja, oma arvamused.

„Kodu ja lähiümbrus“

Perekond, suhted ja traditsioonid. Minu rollid kodus ja koolis.

„Kodukoht Eesti“

Eesti asukoht ja ilm, pealinn Tallinn, kaunis loodus

„Riigid ja nende kultuur“

Venemaa seitse imet (Moskva, Peterburg, Baikal, Mamai, Kamtšatka, Peterhof, Elbrus)

„Igapäevaelu. Õppimine ja töö“

Õppimine ja kool, koolirõõmud ja –mured, positiivsed ja negatiivsed tunded.

„Vaba aeg“

Muusika, sport, puhkamine.

III Õpitegevused

8. klassis õpilaste iseseisvalt töötamise osakaal suureneb. Võrdselt pööratakse tähelepanu osaoskuste arendamisele läbi loovate tegevuste. Tegeldakse õigekirjaoskuse arendamisega.

Oluline on sõnavara arendamine ja kinnistamine. Selleks julgustatakse õpilasi rohkem suhtlema õpitavas keeles, kasutama keelt nii tunnis kui väljaspool. Kasutatakse rolli- ja suhtlusmänge, paaris- ja rühmatööd. Õpilast suunatakse kasutama aktiivsemalt erinevaid sõnastikke ja muid infoallikaid nii paber kandjal kui kasutades IKT vahendeid ning erinevaid digikeskkondi, näiteks veebiviktoriinid ja mängud.

Lugemisoskuste arendamiseks loevad õpilased lühemaid tekste. Tekstist arusaamist kontrollitakse lugemisülesannetega näiteks lausete lõpetamine teksti põhjal, info otsimine tekstist. Õpetaja suunamisel vaatavad õpilased õpitavas keeles filme, kuulavad saateid.

Suhtlemisoskuse kujunemisel asendatakse etteantud mudelid õpilaste loovate lahendustega. Arendatakse oma arvamuse, seisukoha väljendamist, esitlusoskust.

Kirjutamisoskuse arendamisel on samuti tähtsal kohal oma arvamuse avaldamine või mingi olukorra kirjeldamine. Õpilased kasutavad suhteliselt lihtsaid lausekonstruktsioone.

Õpilased arendavad oma esinemisjulgust- ja oskust läbi paaris- ja rühmatööde esitlemise, luuletuste esitamise, eluliste olukordade läbimängimise, näitemängude esitamise kaudu.

Üldpädevuste arendamine toimub erinevate töövõtetega tunnis ja koduste ülesannete kaudu, väljaspool õppetundi (näitustel, muuseumis, kohtumistel). Õpilased õpivad oma töid kavandama ja hindama. Enesehindamise oskuste arendamiseks kasutatakse paaristööd, eneseanalüüsi.

IV Hindamine

Õppeaasta alguses tutvustatakse õpilastele õpetaja poolt välja töötatud hindamispõhimõtteid.

Igal trimestril annab õpetaja tagasisidet kõikide osaoskuste kohta eraldi nii hindega kui kujundavalt.

Kokkuvõttev hinne kujuneb osaoskuste hinnetest. Õppeaasta jooksul toimub vähemalt 3 mitut osaoskust hõlmavat suuremat tööd, mille tulemusi analüüsitakse ja antakse tagasisidet õpilase arengu kohta.

Kujundav hindamine toimub läbi õpitegevuste koostöös õpetaja ja kaasõpilastega.

9.klassi B-võõrkeele / vene keele ainekava

Õpitulemused

9. klassi lõpetaja

- 1) Suudab igapäevases suhtluses toime tulla õpitavat keelt kõnelejaga
- 2) Saab õpitud temaatika piires aru olulisest
- 3) Kirjutab õpitud temaatika piires lühitekste
- 4) Oskab hankida infot võõrkeelsetest allikatest
- 5) Omab esmaseid teadmisi õpitava keele maa kohta
- 6) Töötab iseseisvalt, paaris, rühmas
- 7) Suudab õpetaja abiga hinnata oma tugevusi/nõrkusi tulenevalt seatud eesmärkidest ja vajadusel kohandada oma õpistrateegiaid

Õppesisu

Mina ja teised – huvid, võimed , tugevused, nõrkused. Suhted sõpradega. Tervis

Kodu ja lähiümbrus – kodu ja koduümbruse kirjeldamine, vaatamisväärsused, tööd/tegemised. Perekondlikud tähtpäevad, sündmused.

Kodukoht Eesti – Eesti asukoht, sümboolika. Vaatamisväärsused. Tähtpäevad, tavad. Loodus, loodushoid. Kultuuritraditsioonid

Riigid ja nende kultuur – Õpitavat keelt kõneleva maa sümboolika, tähtpäevad, kombed. Vaatamisväärsused. Kultuur. Euroopa riigid. Nimetused, rahvad, keel vaatamisväärsused.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. – Koolielu, koolikaaslased. Ametid ja kutsevalik. Arsti juures. Abi kutsumine.

Vaba aeg – huvid, vaba aja veetmise viisid. Meedia, kultuur, tehnoloogia

Õppetegevused

Arendatakse kõiki osaoskusi kasutades selleks mitmekesiseid tegevusi.

Oluline on sõnavara arendamine ja kinnistamine. Selleks julgustatakse õpilasi rohkem suhtlema õpitavas keeles, kasutama keelt nii tunnis kui väljaspool. Kasutatakse rolli- ja suhtlusmänge, paaris- ja rühmatööd. Õpilast suunatakse

kasutama aktiivsemalt erinevaid sõnastikke ja muid infoallikaid nii paber kandjal kui kasutades IKT vahendeid ning erinevaid digikeskkondi, näiteks veebiviktoriinid ja mängud.

Loetakse ja kuulatakse eri tüüpi tekste, kasutatakse meediat ja audiovisuaalseid materjale (uudised, filmid, artiklid).

Kirjutamisoskuse arendamiseks kasutatakse loovkirjutamist (kuulutused, isiklik kiri, teade, kaart, lühikirjand, referaat)

Õpilast suunatakse kasutama erinevaid teatmeallikaid (sõnaraamat, internet, õpiku sõnastik) sõna tähenduse ja õigekirja kontrolliks.

Hindamine

Kõiki osaoskusi hinnatakse nii eraldi kui lõimitult.

Õppeprotsessi käigus saab õpilane õpetajalt tagasisidet sõnalise hinnangu ja hinde vormis.

Hindamisel kasutatakse ka õpilaste enesehindamist/kaasõpilase hindamist õpetaja juhendamisel.